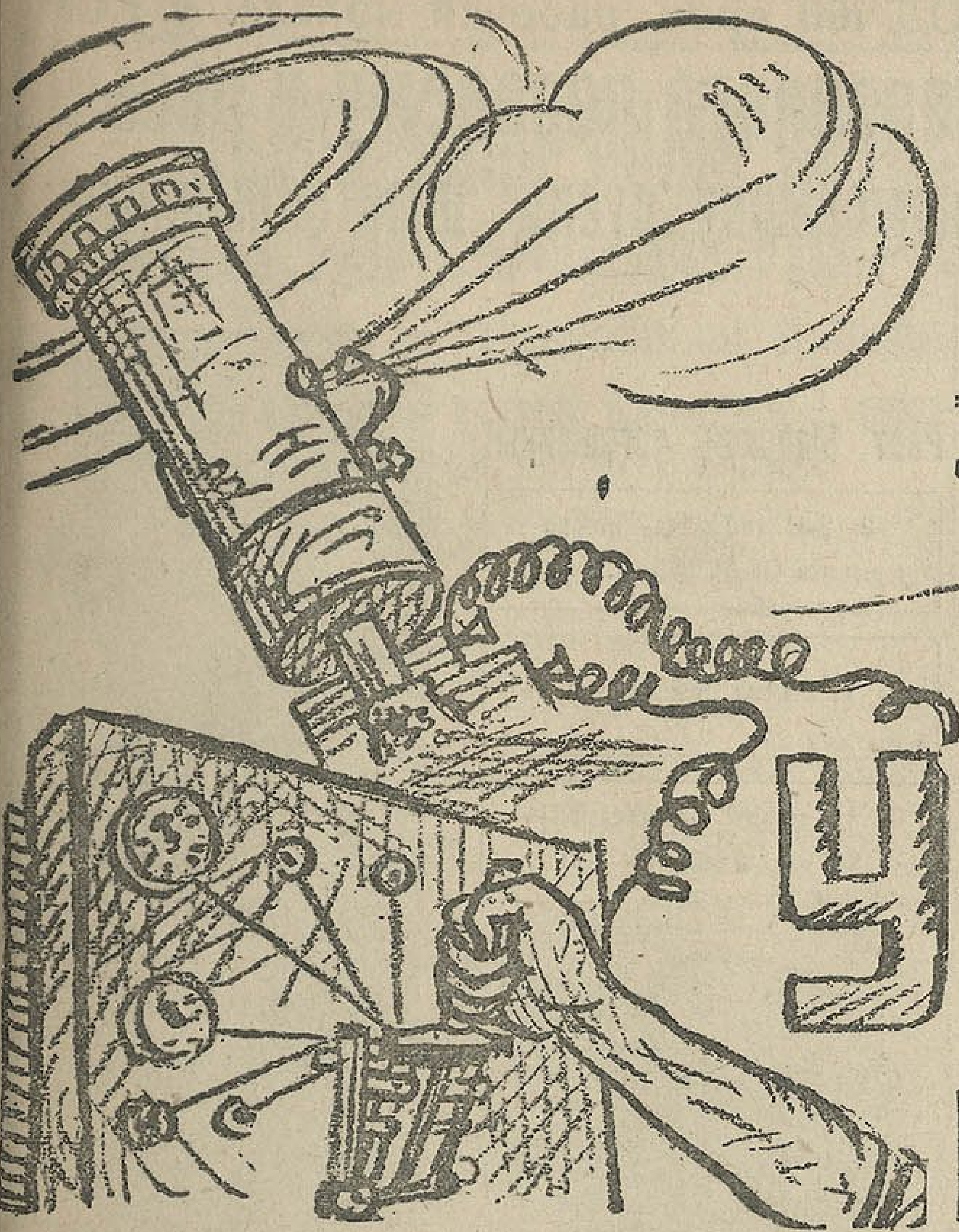
ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЕУ, ЗЛУЧАИЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

№ 161 (1430) | АЎТОРАК, 14 ліпеня 1931 г.

УКЛЮЧЫМ РУБІЛЬНІК НОВЫХ СОЦЕН ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЙ

ПУСЬЦІМ У ХОД СОТНІ НОВЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ

Да ўсіх ударнікаў варштатаў, палёў, да ўсіх ударнікаў друку, комсамольцаў, навуковых сіл, спэцыялістых і пралетарскага студэнцтва

Пяць—у чатыры

Гэта значыць, што першая бальшавіцкая пяцігодка будзе скончана ў 1932 годзе.

Па паасобных галінах народнай гаспадаркі, па радзе фабрык і заводаў, па асобных вядучых галінах прамысловасьці пяцігодка ўжо выканана, а па раду вучасткаў соцыялістычнай прамысловасьці заканчваецца ў трэцім рашаючым.

На зьмену першай пяцігодкі павінна прысьці новая—бальшавіцкая пяцігодка ўзьвядзеньня будынку соцыялізму.

Ужо падышоў час пачаць практычную падрыхтоўку па складаньню новага, яшчэ больш магутнага, разгорнутага пляну работы.

Складаньне пляну павінна прайсьці пры самым актыўным і непасрэдным удзеле ўсёй пролетарскай грамадзкасьці, усёй рабочай клясы, колгасьнікаў, усіх працоўных Савецкага Саюзу.

„Раёны і вобласьці, краі і рэспублікі, фабрыкі і заводы, колгасы і саўгасы, чыгуначныя вузлы і водныя шляхі! Спаборнічайце ў складаньні лепшых па якасьці пляна ў раёнаў, фабрык і заводаў, дзярэцеся за складаньне плянау у тэрміны, дзярэцеся за ўключэньне іх у агульна-саюзны плян, плян завяршаючы ў асноўным пабудову соцыялізму ў нашай краіне“. (Куйбышаў).

Орыентыровачныя наметкі будаўніцтва ўжо вызначаюць магутнасьць Савецкай Беларусі к канцу другой пяцігодкі, калі яе абшары пакрыюцца густой сеткай новых электрастанцый і электрацэнтраляй, калі запаляцца агні другой пяцігодкі і генэральнага пляну электрыфікацыі.

Магутнасьць энэргетычных установак Савецкай Беларусі павінна вырасьці ў 10-15 разоў.

Мы пабудуем:

— Магутную цёплаэлектрацэнтраль у чырвонай сталіцы Савецкай Беларусі—Менску.

На базе Судабольскага тарпянога масыву—Барысаўскую электрастанцыю.

На Кабылянскіх тарпяных масывах—Гомельскую дзяржаўную раённую электрастанцыю.

Прапойскую ДРЭС, Магілеўскую цёплаэлектрацэнтраль, крыху далей Магілеўскі ЦЭЦ, Паўночна-Беларускую ДРЭС, Бабруйскую ЦЭЦ, Рагачова-Клінскую, Чашніцкую, Васілевіцкую, Грэска-Слуцкую.

І кожная станцыя дасьць тысячы кілёват энэргіі, якія будуць круціць сотні трансмісій, варштатаў, рухаць сотні фабрык, заводаў і тысячы колгасаў Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі — неадрыўнай часткі ўсяго Савецкага саюзу соцыялістычных рэспублік.

Вучоныя, інжынэры, тэхнікі, дасьледчыкі, агрономы, пролетарскае студэнцтва!

Мы яшчэ дрэнна ведаем свае багацьці. Надзвычайна вяліка і пачэсна ваша роля ў стварэньні генэральнага пляну. Вы павінны стаць на чале досьледаў невядомых скарбніц зямлі.

Пры вашым непасрэдным удзеле, пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі—організатара і правадыра соцыялістычнага будаўніцтва, мільённыя масы ўдарнікаў варштатаў і палёў аўладаюць тэхнікай складаньня генэральнага пляну.

Унядрайце свае веды ў гушчы рабочых, колгасных, саўгасных, бядняцка-серадняцкіх мас.

Прымусім сонца, торф, прымусім энэргетыку будаваць соцыялізм.

Ударнікі варштатаў, ударнікі друку, ленінская комсамолія—шэф электрыфікацыі!

Перад намі грандыёзныя задачы. Мы павінны пад выпрабаваным кіраўніцтвам ленінскай бальшавіцкай партыі стаць застрэльшчыкамі масавага руху прапрацоўкі плянаў электрыфікацыі, і ўсёй пяцігодкі, быць застрэльшчыкамі дзесяткаў, соцен сустрэчных плянаў на падставе вывучэньня прыродных магчымасьцяй кожнага раёну.

Праз „самую моцную, самую вострую зброю нашай партыі —друк“ організуйце масы на выкананьне гэтых задач.

З комсамольскім энтузіязмам і настойлівасьцю *прапрацуйце проекты новых станцый, дабівайцеся скарачэньня тэрміну будаўніцтва, зьніжэньня сабекошту. Складайце брыгады імя другой пяцігодкі генпляну.*

Унядрайце гаспадарчы разьлік. Памятайце, што складаньне вялікага пляну патрабуе поўнага практычнага вырашэньня тых шасьці задач, якія пастаўлены ў гістарычнай прамове тав. Сталіна.

Удзелам усіх нас павінен быць прасякнуты кожны крок складаньня генпляну і пяцігодкі.

Вывучым тэхніку, станем плянавікамі свайго заводу, сваёй соцыялістычнай краіны.

Разгортвайце масавае спаборніцтва на лепшы ўдзел у складаньні генэральнага пляну.

Ударнікі колгаснага друку, комсамолія соцыялістычнай вёскі!

Разгортвайце краязнаўчую работу, вывучайце шляхі эканомічнага разьвіцьця вашага раёну пры максымальнай электрыфікацыі. Вы павінны аўладаць прыроднымі багацьцем раёну, забясьпечыць далейшыя вялізарныя посьпехі соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі.

Электраток—магутны вагар у барацьбе за яшчэ больш напружаныя тэмпы соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі, спэцыялізацыі раёнаў, разьвіцьця продукцыйных галін сельскай гаспадаркі.

Унядрэньне электраэнэргіі—і разьвіцьцё соцыялістычнай жывёлагадоўлі (электрычная падрыхтоўка корму, дойка, ацяпленьне, асьвятленьне і г. д.) электраэнэргія, ужытая пры апрацоўцы працаёмкіх культур, ільну, канапель надасьць гэтым вядучым высока-таварным галінам сельскай гаспадаркі БССР далейшыя гіганцкія тэмпы разьвіцьця.

Шырока популярызуйце сярод колгасьнікаў, батракоў, беднякоў, серадняков задачы генэральнага пляну і новай бальшавіцкай пяцігодкі, аграмаджанасьць гаспадарчага эфэкту, які атрымаюць вядучыя галіны сельскай гаспадаркі пры максымальнай электрыфікацыі сельска-гаспадарчай вытворчасьці.

Прыцягнеце да складаньня пляну ўсю пролетарскую грамадзкасьць.

Рабсельюнкорыя спэцыялізаваных раёнаў—у бой за выкананьне і перавыкананьне плянаў комплектаваньня гурту буйнай рагатай жывёлы, сьвіней, забесьпячэньня кармавой базы. За максымальнае пашырэньне пасеўплошчы тэхнічных культур, сырцу для соцыялістычных фабрык і заводаў, за своечасовую ўборку лёну і канапель, за фарсаваньне тэмпаў разьвіцьця садова-гароднай гаспадаркі—базы рабочага забесьпячэньня.

Разьвіцьцё энэргетычнай базы Савецкай Беларусі немагчыма без форсаванага разьвіцьця тарпяной прамысловасьці

Торф—рухавік соцен прамысловых прадпрыемстваў, новых дзесяткаў электрычных станцый.

Торф—энэргетыка. Хто гэтага ня ведае, той ня ведае будучыні Савецкай Беларусі.

Генпляну разьвіцьця электрафікацыі *трэба даць пляны максымальнага разьвіцьця торфапрамысловасьці.*

Ударнікі торпу!

Даць торп электрапрамысловасьці.

Гэта значыць максымальна мэханізаваць торпаздабычу, скарыстаць усе ўнутраныя рэсурсы максымальнага яе павялічэньня.

Гэта значыць форсаваць дасьледваньні балот.

Гэта значыць у максымальна кароткі тэрмін падрыхтаваць новыя тысячы га балот для эксплёатацыі і гэтым забясьпечыць выкананьне павышаных плянаў торпаздабычы.

Гэта значыць ператварыць Савецкую Беларусь у тарпяны Донбас.

Тарпянікі! *Пакажэце пэрспэктывы вашага росту, пакажэце колькі тон вы дасьцё ў правады соцыялістычнага будаўніцтва.*

Старт дадзены! Задачы вызначаны. Пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б, пры самым непасрэдным і актыўным удзеле комсамолу, усяго друку, усёй рабселькораўскай арміі выканаем поўнасьцю гэтыя задачы.

Толькі тады, калі краіна будзе электрыфікаванай, калі пад прамысловасьць, сельскую гаспадарку і транспорт будзе падведзена тэхнічная база сучаснай буйнай прамысловасьці, толькі тады мы пераможам канчаткова. (ЛЕНІН).

Пад сьцягам Леніна да далейшых перамог!

Аб'яднанае паседжаньне ЦК ЛКСМБ, зьезду рабселькораў, Дзяржпляну, Бел. Акад. Навук, Прэзыдыуму Белімбіту і Прэзыдыуму Сэкцыі Навуковых Працаўнікоў.

К XVII МЮД 100 проц. рабочай моладзі ў КСМ

Комсамол Менску ў дні агляду даб'ецца каранкога пералому ў росьце

Выкананьне задач 3-га рашаючага патрабуе ад комсамолу стаць шматмільённым

Першыя дні агляду ЦК УсеЛКСМ і ЦК ЛКСМБ работы Менскай організацыі па росту ўжо далі належныя вынікі. Аб гэтым сьведчыць зьмяшчаемая сёньня зводка росту організацыі. Калі за пяць дзён з 6-га па 11 ліпеня было прынята ГК ЛКСМ 72 чал. і 11 ліпеня ні было прынята ніводнага, дык за 12-га было прынята 84, прычым на цэламу шэрагу ячэек наглядаецца масавая падача заяў рабочай моладзі аб уступленьні ў КСМ. Так, у ячэйку скарняжнай фабрыкі падана 10 заяў ваенбуд—93, шчотачнай—25, Д. А.—59, шорнай—25 і інш. У агульнай колькасьці маецца паданых заяў толькі за адзін дзень—381.

Гэтым аглядам сапраўды змаглі мобілізаваць усю комсамольскую організацыю Менску, павярнуць яе тварам да рабочай моладзі.

На ўсіх заводах былі пасланы брыгады, якія ў той-жа дзень разам з комсамольскімі колектывамі прыступілі да работы. У час перапынку па ўсіх цэхах былі праведзены гутаркі і мітынгі з беспартыйнай моладзьдзю па растлумачэньню рашэньняў зьездаў і апошняга пленуму ЦК УсеЛКСМ аб росьце.

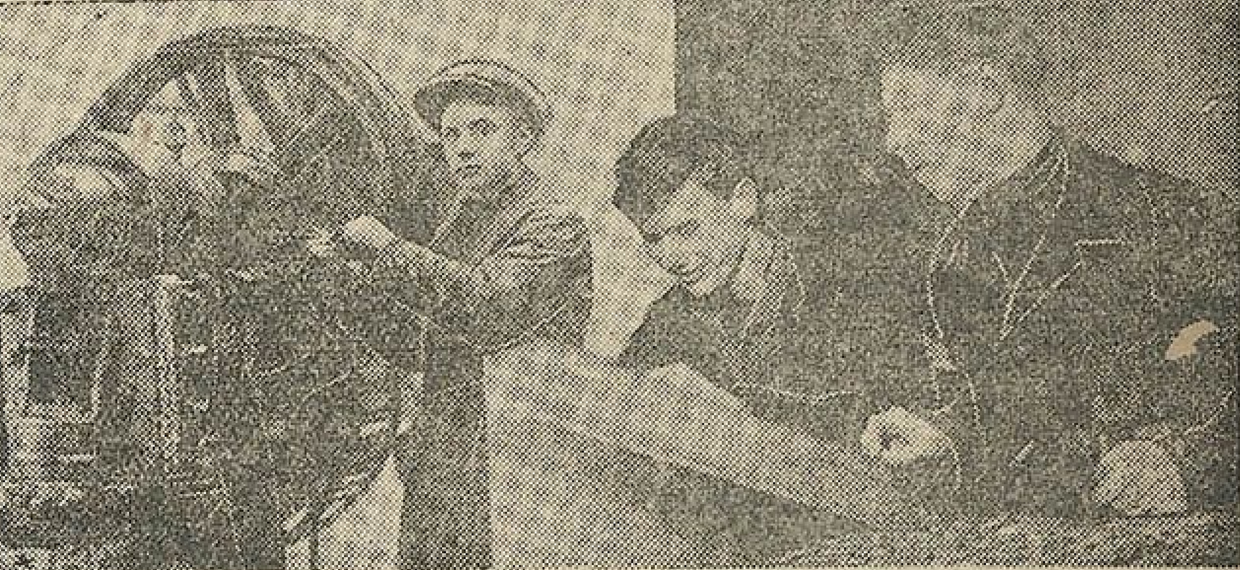
Не здаваючы ў далейшым тэмпы, Менская організацыя выканае рашэньні пленуму аб завяршэньні 100 проц. ахопу рабочай і батрацкай моладзі комсамолам да 17 МЮД'у.

Рост Менскай організацыі

За 2-ю пяцідзёнку ліпеня прынята ГК ЛКСМБ—72 чал.

За 11 ліпеня прынята—нуль

За 12 ліпеня прынята ГК—84 чал. Ячэйкамі—381.

Комсамольскі к-тыў шорнай ф-кі пазбавіцца ганебнага ордэна

Комсамольскі колектыў шорнай фабрыкі „Усход" атрымаў ад „Чырвонай Зьмены" „ордэн вярблюда" за тое, што не разгарнуў сыстэматычнай работы сярод моладзі, не мобілізаваў увагі цэх. ячэек на выкананьне рашэньняў 9 і 10 зьездаў КСМ па росту.

Пры фабрыцы ісьнуюць курсы па перакваліфікацыі. Моладзь на гэтых курсах складае 85 проц. Комсамольскі колектыў не дапамог у працы курсаў, нічога не зрабіў па акомсамоленьню іх. Курсы былі прымацаваны да цэхавай шорнагалянтарэйнай ячэйкі, якая таксама ніякай працы не праводзіла сярод рабочай моладзі. Моладзь часам нават і ня ведала, калі адбываюцца адчыненыя сходы комсамольскай ячэйкі.

А між тым, у рабочай моладзі фабрыкі і курсаў наглядаецца вялікая цяга да комсамолу. Аб гэтым сьведчыць зьмяшчаемы сёньня вылiк і тое, што ўдарный работай змаглі дабіцца значных посьпехаў у росьце за зусім кароткі тэрмін.

Комсамольскі колектыў фабрыкі ўдарнай работай сярод моладзі па ўцягненьню яе ў КСМ навінен зьняць з сябе ганебны „ордэн вярблюда".

Брыгадзір ГК ЛКСМБ Дзьмітрыяў.

Спасылаюцца на „об'ектыўныя" прычыны

Комсамольскі колектыў абутковай фабрыкі ня ўзяў належных тэмпаў па ператварэньню комсамолу ў шматмільённую організацыю. 350 ч. моладзі, у комсамоле 183.

За апошнія два месяцы, колектыў вырас усяго на 20 чал. А за першую дэкаду ліпеня ня прынята ніводнага ў комсамол.

Масава-растлумачальнай работы у цэхах не праводзіцца. На фабрыцы, у цэхох вісяць шмат лёзунгаў, але няма ніводнага, які-б гаварыў аб рашэньнях пленуму і зьездаў—па росту.

Справа з афармленьнем знаходзіцца ў ганебным становішчы.

Такія ганебныя тэмпы росту комсамольскі актыў тлумачыць „об'ектыўнымі прычынамі", што быццам фабрыка перайшла на новы графік работы па групах, па гэтаму колектыў ня змог яшчэ перабудаваць сваю працу ў суадпаведнасьці з перабудовай працы па вытворчасьці.

Замест спасыланьня на розныя об'ектыўныя прычыны, якія быццам перашкаджаюць росту, мы чакаем ад актыву ячэек і ў першую чаргу ад сэкратара тав. Чухоўскага ўдарнай работы па выкананьні рашэньняў 2-га пленуму ЦК УсеЛКСМ.

Брыгада Менгаркому ЛКСМБ.

Узяцца за работу!

Комсамольскі колектыў Аўтапрамтрэсту ростам сваіх шэрагаў не займаецца. Нават ня ведае, колькі на вытворчасьці працуе рабочай моладзі, і колькі з іх комсамольцаў. Нам сказана, што моладзі—46, комсамольцаў 30, але гэтыя весткі орыентыровачныя.

Ужо цэлы месяц ляжаць заявы 9-ці чалавек, аб уступленьні ў комсамол, якія да гэтага часу не разабраны.

Сярод комсамольцаў і беспартыйнай моладзі пануе п'янка, але комсамольскі колектыў нічога не зрабіў, каб зьнішчыць гэтае ганебнае зьявішча. Нават старыя комсамольцы лічаць п'янку ўзаконенай, асабліва яна разьвіта сярод шофэраў. Гурткі па політвучобе былі калісьці організаваны, але яны разваліліся. Ва ўсёй рабоце комсамольскага колектыву наглядаецца самацёк, адсутнасьць ударных тэмпаў.

Брыгада, пасланая ГК ЛКСМБ па праверцы і дапамозе комсамольскаму колектыву выканаць рашэньні апошняга пленуму ЦК ЛКСМБ, сваю работу ўжо распачала, у выніку чаго ўжо 10 чал. падалі заявы ў шэрагі КСМ.

Брыгада ГК—Крутаўцоў П. Гарэлік, Пінскі

Уступаем у КСМ, каб зьняць вярблюжы горб з комсамольскага к-ву

Рабочая моладзь, пасьледуй нашаму прыкладу

Мы, вучні курсаў па перакваліфікацыі пры шорнай фабрыцы „Усход" у ліку 24 асоб, заслухаўшы інформацыю аб рашэньнях 2-га пленуму ЦК УсеЛКСМ—да 17 МЮД'у завяршыць 100 проп. ахоп рабочай моладзі комсамолам; і прачытаўшы ў „Чырвонай зьмене", аб тым, што наш комсамольскі колектыў за яго опортуністычныя тэмпы па росту „узнагароджаны" „Чырвонай зьменай"—„ордэнам вярблюда" усе, як адзін уступаем у шэрагі ЛКСМБ, каб зьняць з комсамольскага колектыву і моладзі нашай фабрыкі—вярблюжы горб.

Мы выклікаем усю беспартыйную моладзь шорнай фабрыкі, а таксама рабочую моладзь астатніх ф-к і заводаў, к-вы якіх узнагароджаны „ордэнам вярблюда", пасьледваць нашаму прыкладу.

Просім колектыў шорнай фабрыкі організаваць у нас комсамольскую ячэйку.

24 подпісы.

Аб лінгвістычнай концэпцыі проф. Бузука

С. Вязін

Мова ёсьць такая ідэолёгічная форма, якая павінна стаць на службу соцыялістычнай рэконструкцыі народнае гаспадаркі.

Стан у якім у сучасны момант знаходзіцца мовазнаўства у нас, на Савецкай Беларусі, не адпавядае гэтай задачы, яно засьмечана ідэолізмам, эклектызмам і нацыянал-дэмократызмам.

Для пацьвярджэньня вышэй сказанага возьмем працы і выказваньні профэсара Бузука, які стаіць на чале інстытута мовазнаўства БАН.

У рэцэнзыі на „Фонэтыку" Я. Лёсіка профэсар Бузук навучае, па яго уласнай тэрмінолёгіі, „паважанага колегу" наступнаму: яму (Лёсіку С. В.) трэба-было-б дакладней угрунтаваць погляд аб самастойнасьці паходжаньня беларускай мовы ад праславянскае... (Полымя № 3, 26 г. старонка 191).

Бузук ня толькі навучае, як мацней абгрунтаваць і паставіць на п'едэстал зоолёгічную беларускую самабытнасьць—аснову нацыянал-дэмократызму, але і сам закасаваўшы рукавы ставіць яе разглядаючы творчасьць Цішкі Гартнага, у якой „больш ўсяго выявілася орыгінальнасьць і самабытнасьць яе мовы" („Гартны у літаратурнай крытыцы", стар 177, 28 г.) Профэсар Бузук цытаваную рэцэнзыю залічвае на свой політычны і навуковы дэбет.

Лёсік, як усім вядома, ня любіць тых чужаземных слоў у беларускай мове, якія маюць цьвёрдае „Л",—бо яны ідуць праз расійскую мову; ён паважае словы з мяккім „ЛЬ", якія ідуць праз польскую мову. Па думцы Лёсіка ад расійскай няжыцьцёвай мовы і культуры. беларуская мова толькі і запазычала для свайго лёксікону словы: „самавар" „савет". але за тое сусед з другога боку абагаціў яе: „ягомасьцю", „мостачкаи" „васпанам" і інш. „шэдэўрамі".

Здавалася-б, што вучоны лінгвісты у інтарэсах навукі павінен быў-бы змагацца з лжэ-навукавай концэпцыяй аўтара „Фонэтыкі". Але гэтага не здарылася таму, што профэсар Бузук сваю навуковую эрудыцыю злажыў да ног Лёсіка.

Бузук ад крытыкі коордынальных пытаньняў мовазнаўства выкладзеных у „Фонэтыцы" удар адводзіць у другі бок. Гэты лінгвістычны мудрэц, ускарабкаўшыся на вяршыні літар „Ф", „О" і „V" дае „пятушыны" бой „паважанаму калегу" па пусьцяковых пытаньнях, а чытачом пускае у вочы схолястычны пыл. Паважаных калег „сварка"—адна пацеха.

Уся лжэнавуковая нацыянал-дэмократычная „Фонэтыка" Лёсіка атрымоўвае наступную атэстацыю: ...„яна бязумоўна прынясе карысьць настаўніку мовы, асабліва на вёсцы. Цікава яму будзе прачытаць, што такое мова. У другім месцы навучае: „пад мовай таго ці іншага народу трэба разумець з аднаго боку, злучнасьць ўсіх народных гаворак,—з другога літаратурную мову г. зн. мову літаратуры, навукі і дзяржаўнага апарату. Апошняя заўсёды мае сваю паасобную часамі даволі складаную гісторыю („Полымя" № 5, 1926 г. стар. 131).

Профэсар Бузук карысьць „Фонэтыкі бачыць у тым, што яна будзе распаўсюджваць нацыянал-дэмократызм і што толькі канцэлярская мова мае сваю гісторыю а народная мова з пакон вякоў, ні часам, ні соцыяльнымі супярэчнасьцямі не парушана—яна ўся ў сваёй першабытнай красе

Каб не сказаць больш, сорамна за гэтага „вучонага" лінгвістага, які ва ўгоду нацыянал-дэмократызму гвалціць гістарычную сапраўднасьць

Без вырашэньня проблемы, што такое мысьленьне, нельга рабіць з сурсаў ў лінгвістыку.

Гэта пытаньне проф. Бузук на працягу ўсёй сваёй вучонай кар'еры вырашае так: „мысьленьне немагчыма бяз слоў; псіхолёгічныя процэсы складаюць зьмест нашых мысьляй, якія абавязкова выражаюцца ў мове і зьвязаны неразьдзельна з імі, як душа з целам" (якое „прыгожае" профэсарскае параўнаньне!) („Очерки по психологии языка" 1918 г. стр. 1 „Асноўныя пытаньні мовазнаўства", стар, 4,1926 г.)

Усё гэта паўторана ў другім варыянце студэнтам у гэтым навучальным годзе: „мысьленьне—затармажаны рэфлекс".

„Як бачыце, па гэтаму пытаньню проф Бузук увесь час топчыцца на адным месцы.

Глядзець на мысьленьне, як на затармажаны рэфлекс, зводзіць мысьленьне выключна да мовы, а каб быць пасьлядоўным, трэба адмовіць у мысьленьні дзецям, якія яшчэ не умеюць гаварыць, але разумець тое, што кажуць дарослыя могуць; адмовіць дзецям у мысьленьні ў інтарэсах гэтай тэорыі—значыць пайсьці наперакор фактам і навукі.

Нельга прыводзіць да тоежсамасьці мову з мысьленьнем, мысьліць можна, апрача мовы, і іншымі ўнутранымі і знадворнымі сымболічнымі знакам; нельга адрываць псіхічныя процэсы, як гэта робяць некаторыя псыхолёгі, ад фізыолёгічных. Пытаньне аб мысьленьні павінна разглядацца ў адзінстве і процілегласьці псыхічных і фізіолёгічных процэсаў; мысьленьне зьяўляецца якасным продуктам гэтых процэсаў на вышэйшай ступені разьвіцьця організмаў і прытым організму соцыяльных.

Па пытаньню аб паходжаньні разьвіцьці мовы проф. Бузук, спасылаючыся на ідэолістага ВУНДА і інш. буржуазных вучоных, зазначае: Прадстаўленьне вядомага руху асобнага індывідуму, перадаючыся сьвядомасьці другога індывідыуму. дзейнічае як інстынктыўны повад да руху і выклікае з прычыны гэтага мімічныя і пантамічныя рухі...

З гэтых выразных рухаў вядзе сваё паходжаньне і чалавечая мова". („Асноўныя пытаньні", стар. 13 і 14).

Нас цікавіць у пададзенай вытрымцы не так ідэолістычны пункт погляду аўтара на паходжаньне мовы, як тое, што мусіць трэба быць профэсарам, каб у той-жа самы час бажыцца марксызмам і ігнараваць тэорыю асноваположніка марксызму—Энгельса, які па гэтаму пытаньню кажа наступнае: „...разьвіцьцё працы па неабходнасьці садзейнічала больш шчыльнаму зьядданьню сяброў грамады, гэта значыць дзякуючы яму сталі больш частым выпадкі ўзаемадапамогі сумеснай дзейнасьці і стала ясьней карысьць гэтай сумеснай дзейнасьці для кожнага асобнага сябра. Карацей кажучы, формаваўшыяся людзі прышлі да таго, што ў іх зьявілася патрэбнасьць, нешта сказаць адзін другому. Патрэбнасьць утварыла сабе ворган: неразьвітае горла малпы ператварылася, марудна, але ўпэўнена, шляхам пасьлядоўна усіліваючых мадуляцый і органы роту паступова навучыліся вымаўляць адзін членаразьдзельны гук за другім.

Што гэта тлумачэньне разьвіцьця мовы з процэсу працы і сумесна з ім зьяўляецца адзінаправільным, даказваецца параўнаньне з жывёлай („Дыолектыка прыроды").

Па Энгельсу калыскай мовы зьяўляецца праца, трудавыя процэсы, паказана дыолектыка ў разьвіцьці мовы і што мова—прыналежнась ь соцыяльнага чалавека—крыніца матэрыялістычная.

Па Бузуку-ж мова ўзьнікла з „інстынктыўных повадаў да руху" індывідуальнага чалавека. стацыянарнасьць мовы—крыніца ідэолістычная.

„Устанавіць гісторыю...—піша БУЗУК у сваёй апошняй працы—стараславянскіх ізоглес—дасьць нам магчымасьць той самы параўнаўчы мэтод, які, аднак, павінен корэктавацца і ўмацоўваць свае вывады мэтодам гістарычным (стар. 1 „Запіскі аддз. гуманітарных навук, кн. II, том першы, 1928 г.)

Нас цікавіць янусьнічаньне проф. БУЗУКА: слухачам імкнецца казацца рыцарам, узброеным матэрыялістычным мэтодам, а ў сваіх працах—карыстаецца ідэолістычным.

Програма па расійскай мове, складзеная профэсарам БУЗУКОМ для БДУ на гэты навучальны год, сьведчыць аб тым, што аўтар яе зрабіў крок, але ня к бок набліжэньня да дыялектычнага матэрыялізму, а ў бок экономічнага і географічнага матэрыялізму; сьведчыць аб тым, што аўтар кепска разумее марксыскую історыографію (вылучыў гандлёвы капітал у асобную эпоху) і аб тым, што аўтар працягвае стаяць на „геніалёгіі дрэва" і „тэорыі хваль", не даючы гэтым тэорыям крытыкі.

Чым тлумачыцца тое, што наш профэсар мае парывы да марксызму і нічога да гэтага часу не зрабіў у гэтым напрамку? Профэсар Бузук да гэтага часу ня ўскрыў (і ня чувець было, каб адмовіўся) перад савецкай грамадзкасьцю сваіх шкодных ідэолістычных і нацыянал-дэмократычных концэпцыях а не ўцяміўшы ўсёй шкоднасьці зробленых памылак і ня даўшы ім належнай самакрытыкі, нельга перайсьці да позыцыі марксызму-ленінізму.

Трэба аслабаніць лінгвістыку ад „об'ятия мертвецов": нацыянал-дэмократызму і ідэолізму і паставіць яе на грунт бальшавіцкай партыйнасьці. Зрабіўшы гэта, лінгвістыка павернецца тварам да запатрабаваньняў рэконструкцыі народнае гаспадаркі, да запатрабаваньняў будаўнікоў соцыялізму.

Патрэбна папоўніць склад асьпірантуры інстытуту мовазнаўства партыйна-комсамольскім складам.

Павялічыць ролю друку ў змаганьні за шматмільённы комсамол

Кожны комсамолец-ударнік, кожны ўдарнік-юнкор

Вышэйшыя формы соцспаборніцтва і ўдарніцтва—у сыстэму нашай работы

З прамовы загадчыка аддзелу пропоганды і тэорэтычнай вучобы ЦК ЛКСМБ т. Пэрлінай

Хачу затрымаць увагу зьезду на 2-х конкрэтных пытаньнях. Першае гэта роля нашага ленінскага комсамолу ў пытаньні кіраўніцтва юнкораўскім рухам, у пытаньні яшчэ большага ўзьняцьця актыўнасьці юнкораў на барацьбу за генэральную лінію партыі.

— Лёзунг, які дадзены ў рашэньнях нашае партыі,—„кожны юнкор—ударнік, і кожны ударнік—юнкор“—мае асаблівае дачыненьне да ўдарных брыгад ленінскага комсамолу. У рашэньнях комсамольскіх зьездаў дадзена цырэктыва,—кожны комсамолец павінен быць ударнікам.

На сёньнешні дзень мы маем больш 80 проц. комсамольцаў, ахопленых ударніцтвам. Гэты лёзунг—„кожны ўдарнік юнкор і кожны юнкор ударнік“—паказвае, што комсамольцы павінны быць на 100 проц. ахоплены ўдарніцтвам.

Адсюль задача—кожны комсамолец, які зьяўляецца ўдарнікам,—павінен быць юнкорам.

За паляпшэньне кіраўніцтва юнкораўскім рухам

Яскрава, што на фронце работы юнкораў, на фронце мобілізацыі іх вакол важнейшых задач—мы маем вялікія посьпехі. Будзе залішнім прыводзіць шэраг прыкладаў, прывяду толькі адзін прыклад—комуны „Зьвязда“ Касьцюковіцкага раёну, дзе пастаноўка работы насьценгазэт такая, што газэта вядзе барацьбу за зьдзельшчыну, за правільную організацыю працы ў колгасе, за сапраўдную бальшавіцкую работу, па правядзеньню бальшавіцкага сева і ўборачнай кампаніі тут паказваюць прыклады комсамольцы-ўдарнікі-юнкоры. Такіх прыкладаў ня мала.

Але трэба з ўсёй рашучасьцю заявіць перад зьездам, што мы яшчэ ў сэнсе кіраўніцтва юнкораўскім рухам, які адыгрывае вялізарную ролю ў разгортваньні крытыкі і самакрытыкі, у барацьбе з нашымі недахопамі—маем шэраг недахопаў. Трэба сказаць, што мы, ЦК комсамолу, недастаткова кіруем разгортваньнем юнкораўскага руху, недастаткова дапамагаем яшчэ большай мобілізацыі юнкораў вакол задач, якія стаяць перад намі.

Я х а ч у р а с к а з а ц ь зьезду аб тых буйнейшых недахопах, якія мы маем у гэтай галіне. Напрыклад, дукорская справа, аб якой ведаюць шмат таварышоў, сьмілавіцкая, стара-дароская. Справа Шошкі, дзе вашы паасобныя ячэйкі ЛКСМБ нават і РК падышлі да гэтага пытаньня не так, як трэба і об'ектыўна сталі на шлях цкаваньня рабкораў і наша газэта дапусьціла палітычную памылку, якую сваечасова выправіла.

Соцспаборніцтва на вышэйшую ступень

Важнейшая задача нашага юнкора, нашага рабселькора на сёньнешні дзень—гэта перавод соцспаборніцтва на вышэйшую ступень. Мы маем дзясятка комсамолу—організаваныя опэрацыйныя пляновыя групы. Мы маем у Менскай і іншых—асабліва ў гарадзкіх організацыях—організаваныя спэцыяльныя гаспадарча-рахункаводныя брыгады. Гэта ўжо становіцца сыстэмай нашай комсамольскай організацыі. І адсюль задача: каб за гэта кожны юнкор, кожны ўдарнік правадзіў яшчэ большую барацьбу за гэтыя новыя мэтоды, якія па словах тав. Сталіна зьяўляюцца „делом чести, делом славы, делом доблести и геройства“. Гэты лёзунг справы кожнага рабочага колгасьніка—кожнага комсамольца і ўсёй масы працоўнай моладзі.

Мы даем зараз 50 лепшых комсамольцаў ударнікаў на раённую газэтную работу, якія павінны быць лепшымі барацьбітамі за выкананьне тых задач, якія стаяць перад намі. Праўда, на гэтым фронце мы наглядаем, што паасобныя комсамольскія організацыі да мобілізацыі гэтых 50 аднесьліся ня так, як трэба, але ўсё-ж, пры нашай упартасьці мы бязумоўна тыя абавязкі, якія бярэм на сябе—выканаем.

Т. т. Гэй, Келіг (Мен. ГКК-РСІ) і Гусеў (ЦК УсеКП(б)

Павысіць ролю друку ў змаганьні за шматмільённы комсамол

Яшчэ адно пытаньне—аб ролі друку ў барацьбе за шматмільённы комсамол. 9 зьезд комсамолу паставіў задачу, каб у бліжэйшых некалькі месяцаў наш комсамол, зрабіць шматмільённай організацыяй. Таварышы, гэта задача ёсьць задача ўцягненьня яшчэ больш працоўнай моладзі да актыўнейшага ўдзелу ў нашым соцыялістычным будаўніцтве. Апошні пленум ЦК УсеЛКСМ паставіў задачу, каб мы да МЮД'у, (да якога засталося 2 месяцы) выканалі лёзунг аб 100 проц. ахопе рабочай і батрацкай моладзі комсамолам.

Тыя, якія думаюць, што гэта задача толькі комсамолу глыбока памыляюцца. Гэта задача і нашага пролетарскага друку, які павінен у сваёй штодзеннай рабоце, разам з комсамольскай організацыяй змагацца за выкананьне лёзунгу аб пераўтварэньні нашай комсамольскай організацыі ў шматмільённую. Мы павінны, таварышы, дабіцца таго, каб раённыя газэты, шматтыражкі разам з комсамольскімі колектывамі, ячэйкамі больш займаліся жыцьцём і працай нашай комсамольскай організацыі.

Перадача вопыту, паказу лепшага—у нас павінна стаць сыстэматычнай. На нашым зьезьдзе мы зусім правільна паказвалі вузоры паасобных газэт, паказалі вузоры працы паасобных заводаў.

Правільна выступалі тут тав., якія гаварылі тут аб тых задачах якія стаяць перад намі, патрабуюць яшчэ большага разгортваньня разьвіцьця нашага друку. Адсюль, таварышы, конкрэтны абавязак, які мы павінны выканаць, каб у кожным колгасе, у кожным саўгасе, на кожным заводзе была па-баявому працуючая газэта.

За Беларусь--тарпяны Донбас

Дзень работы зьезду 12 быў днём спрэчак па першых трох дакладах. І трыбуна зьмяняла аднаго дэлегата за другім. Гаварылі ўдарнікі варштатаў, колгасьнікі, чырвонаармейцы, яны-ж ударнікі друку.

Усе важнейшыя пытаньні нашага будаўніцтва адцяняліся ў выступленьнях.

Рэдактар газэты крываросскіх шахцёраў з Донбасу расказаў аб вопыце сваёй работы ў змаганьні за вугаль. Рабселькоры Беларусі расказвалі аб змаганьні за беларускі торпяны Донбас.

Дэлегат зьезду з торпазаводу „Чырвоны Тарпянік“ у сваёй прамове адзначыў слабасьць рабкораўскага руху на торпазаводзе, аб тым, што гэты рух, зараз толькі пачынае разьвівацца. Кажучы аб невыкананьні прамфінпляну на заводзе і канчаючы сваю прамову ён падкрэсьліў:

— У нас яшчэ рабкораў тарпяньнікаў зусім мала, у гэтай частцы мы павінны разгарнуць вялікую працу. Нашы насьценгазэты таксама выходзяць нерэгулярна. Партыйнае кіраўніцтва насьценгазэтамі таксама недастатковае.

Тав. Плашчынскі з навукова-дасьледчай тарпяной станцыі Міханавічы, адзначыў, што рабкоры тарпяньнікі павінны змагацца за выкананьне пастаноў партыі аб пераводзе да канца пяцігодкі ўсіх прадпрыемстваў БССР на тарпяны апал.

— Мы на нашым торпазаводзе яшчэ ня маем ніводнай шматтыражцы адсюль задача—на бліжэйшы час мець на буйнейшых заводах абавязкова шматтыражкі, якія дапамагуць выконваць задачы пастаўленыя перад тарпяной прамысловасьцю.

— Ня з а ў т р а, а с ё н ь н я Беларусь павінна стаць тарпяным Донбасам, ня заўтра, а сёньня кожны рабкор павінен абвастрыць свой аловак у барацьбе за тарпяны Донбас.

Дэлегат зьезду ад першай раённай дзяржаўнай электрастанцыі імя Сталіна тав. Кубракоў зьвярнуў увагу зьезду на пытаньні работы рабкораў Асінбуду. Гаворачы аб рабоце рабкораў, ён адзначыў:

— Зараз, калі наша станцыя ўжо працуе: калі яна мае магчымасьць даць ток тром раёнам БССР: Магілеўшчыне, Віцебшчыне і Аршаншчыне, перад намі стаіць задача выкананьне нашага прамфінпляну.

— Наша станцыя на сёньнешні дзень пры магчымасьці даць 10 тысяч кілёват-гадзін нагрузкі, працуе на 4000. Усе магчымасьці ня выкарыстоўваюцца. Прычына ў тым, што шматлікія спажыўцы вышэйадзначаных раёнаў ня ўключыліся ў ток Асінбуду.

— Нашы рабкоры напісалі здозву, якую правялі праз агульны сход рабочых, служачых, інжынэрна-тэхнічнага пэрсаналу, да ўсіх спажыўцоў электра энэргіі Віцебшчыны, Магілеўшчыны, Аршаншчыны, у якой зьвяртаюцца як да гаспадарнікаў, так і да рабочых-ударнікаў і рабкораў аб хутчэйшым уключэньні ў ток Асінбуду.

Украінская рабкорка Павапляпская

* * *

Зьезд, азнаёміўшыся з артыкулам у газэце „Правда“ па пытаньню кіраўніцтва рабселькораўскім рухам, прыняў спэцыяльны адказ „Правды“, у якім гаворыцца:

— Тыя посьпехі, якія адзначаны ў артыкуле, зьяўляюцца толькі пачаткам сапраўднай перабудовы рабселькораўскага руху на падставе пастановы ЦК УсеКП(б).

У сувязі з гэтым, пастанова зьвяртае ўвагу рабселькораў на далейшыя галоўнейшыя задачы ў пытаньнях рабселькораўскага руху і работы нашага друку.

Таксама зьезд пасьля выступленьня старшыні СНК БССР тав. Галадзеда пастанавіў абраць тав. Гея і тав. Галадзеда ганаровымі рабселькорамі.

Учора днём працавалі сэкцыі зьезду.

З залі зьезду

Увечары 12-га адбылося пленарнае паседжаньне зьезду сумесна з прэзыдыумам Дзяржплян БССР, Бюро ЦК ЛКСМБ прызыдыумам Бел. Акадэміі Навук, прэзыдыумам Бел. МБІТ і прэзыдыумам сэкцыі навуковых працаўнікоў.

Перамагчы бяскорміцу

Вытрымаць экзамен--уменьне біцца за вырашэньне жывёлагадоўчай проблемы

Рад колгасаў БССР, якія добра організавалі працу, на аснове зьдзельшчыны і ўліку працы на кольвасьці і якасьці норм выпрацоўкі кожным колгасьнікам дасягнулі вялікіх посьпехаў у выкананьні пляваў сенаўборачнай.

Аднак, лічба 8,5 проц. выкананьня пляну сенаўборкі на 5-е ліпеня сьведчыць аб тым, што тэмпы правядзеньня сенаўборкі яшчэ далека нездавальняючыя.

Мобілізаваць усе сілы і сродкі, па-ўдарнаму правесьці сенаўборачную, поўнасьцю ў тэрмін прыбраць сенажаць, а гэтым самым забясьпечыць кармавую базу для жывёлагадоўлі—баявая задача комсамолу.

На перадавых позыцыях

Комсамольская ячэйка павінна стаць сапраўднай перадавой ударнай брыгадай у колгасе. Гэтая задача ператворана ў конкрэтныя дзеяньні Рамазоўскай ячэйкай КСМ Ельскага раёну.

Ячэйка па-баявому, па-ўдарнаму білася за выкананьне пляну вясеньняга севу ў колгасе „Бальшавік“. Колгас першым і поўнасьцю выканаў плян. Зараз прыступіў да ўборкі сена. Канюшына ўся прыбрана. Заканчваецца ўборка сенажаці. Комсамольцы на фронце ўборкі адыгралі вялізарную ролю На час уборкі паміж комсамольцамі і брыгадамі заключаны ўмовы па соцспаборніцтву. Уся праца праведзена на зьдзельшчыну. Улік працадзён зьяўляецца першай задачай комсамольскай ячэйкі ў правядзеньні зьдзельшчыны.

Востраць косы на сенажаці. Колгас „Пролетары“ Вузьдзенскага р.

Комсамолец Канавод А.

16 новых колгасьнікаў—вынік бальшавіцкай уборкі

Колгас „Чырвоны фронтавік“ Старобінскага раёну, па-ўдарнаму пачаў праводзіць сенаўборку. Колгас скасіў і склаў у стагі больш 15 тысяч пудоў балотнага сена. Канюшыны скошана і вывезена больш 400 вазоў. Уборка сенажаці ўжо скончылася.

З самага пачатку праца была пераведзена на зьдзельшчыну. Брыгады касцоў праводзілі паміж сабой соцспаборніцтва, у выніку чаго, нормы выпрацоўкі перавыконваліся.

У выніку ўдарнага скачэньня сенажаці, пачаўся масавы прыліў у колгасы. За апошнюю дэкаду ўступіла 16 новых бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Даўгучыц

Пры поўнай гатоўнасьці

Колгас „Авангард“ Уладзімерскага сельсавету (Клічаўскага раёну), ударна праводзіць бальшавіцкую ўборку сенажаці Вучот і організацыя працы пастаўлены на належную вышыню. Праца праводзіцца створанымі спэцыялізаванымі брыгадамі, у якіх праводзіцца соцспаборніцтва і ўдарніцтва на большае выкананьне нормы выпрацоўкі і лепшай якасьці працы.

Толькі дзякуючы гэтаму, колгас з посьпехам справіўся з выкананьнем пляну вясеньняй сяўбы і зараз пераключыўся на ўдарнае правядзеньне ўборкі сена і канюшыны.

Скошана і складзена ў стагі 87 тон сена. Скончана ўборка 20 га канюшыны. Поўнасьцю выканаць плян праполкі лёну. Таксама скончана акучка бульбы і карняплодаў. Вывезены гной і выканапы плян узворваньня паравога кліну.

Колгас наладзіў дакладна ўлік працадзён і нормы выпрацоўкі сваячасова запісваюцца ў працоўныя кніжкі.

Колгас „Авангард“ у поўнай гатоўнасьці чакае часу ўборкі ўраджаю.

Брыгада „Чырвонай Зьмены“
Багрыцэвіч П., Кудзін Вас.

Не пакідаць колгасаў

Паход працягваецца да 25 ліпеня

Пастанова бюро ЦК ЛКСМБ ад 11-га ліпеня 1931 г.

Заслухаўшы інформацыю аб стане паходу за ўлік працы ў колгасах, бюро ЦК пастанаўляе:

1. Прадліць правядзеньне комсамольскага паходу за ўлік працы ў колгасах да 25-га ліпеня.

2. Прапанаваць сэкратарам райкамолу дасылаць у цэнтральны штаб кіраўніцтва паходам сыстэматычна інформацыйныя зводкі аб стане работы па выкананьню пастановы бюро ЦК ад 18 чэрвеня.

У БОЙ ЗА ПОЛІТЫЧНА-СЬВЯДОМЫ, ПІСЬМЕННЫ ПРЫЗЫЎ!

ВЫКЛІКАЕМ „БОЛЬШЕВИСТСКИЙ МОЛОДНЯК“ НА СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА У БАРАЦЬБЕ ЗА КЛЯСАВА-СЬВЯДОМАЕ І ПІСЬМЕННАЕ ПАПАУНЕНЬНЕ РСЧА

З гонарам ажыцьцявіць баявую задачу

Партыя, Рэвваенсавет з усёй вастрынёй паставілі пытаньне аб клясава-сьвядомым і пісьменным папаўненьні Чырвонай арміі. Для выкананьня гэтай найважнейшай задачы павінна быць мобілізавана ўся грамадзкасьць ад комсамолу і настаўніцтва да нізавых зьвеньняў профсаюзаў.

Але нажаль, матар'ялы з месц сыгналізуюць аб небясьпецы. Усе організацыі, асабліва профсаюзы, (і профсаюзы новастроек) з рук вон дрэнна працуюць па забесьпячэньню Чырвонай арміі клясава-сьвядомым і пісьменным папаўненьнем.

Толькі адзінкі-настаўнікі ўключыліся ў паход за пісьменны прызыў, абвешчаны ЦК ЛКСМБ. Профсаюзы яшчэ фактычна ня ўключыліся і ня прымаюць ніякіх захадаў, каб уключыцца ў паход. БелАПП, Галоўмастацтва і Белдзяржкіно нічога ня робяць па мобілізацыі грамадзкасьці праз вершы, нарысы, частушкі, праз плякаты і кіно па забесьпячэньню Чырвонай арміі пісьменным папаўненьнем.

Друк, пачынаючы ад „Зьвязды“ і канчаючы насьценнымі газэтамі, маўчыць.

Галоўныя атрады ўсебеларускага паходу, Гомельскі, Бабруйскі, Віцебскі і Менскі ГК ЛКСМБ, ня гледзячы на неаднаразовыя запросы „Чырвонай Зьмены“, не палічылі патрэбным адказаць, як у іх разгортваецца паход за пісьменны прызыў.

Такое становішча далей нецярпіма.

Неабходна тэрмінова зрабіць карэнны пералом у ажыцьцяўленьні задачы аб клясава-сьвядомым і пісьменным папаўненьні РСЧА. Друк павінен загаварыць, партыйна-комсамольскія организацыі, профсаюзы, і асабліва профсаюзы новастроек, БелАПП, Галоўмастацтва, Белдзяржкіно, настаўніцтва—культурны шэф Чырвонай арміі, павінны шырока разгарнуць работу за пісьменнае папаўненьне 3-га рашаючага году пяцігодкі. Камісія выкананьня СНК БССР павінна праверыць, якія організацыі ігнаруюць дырэктывы аб пагалоўнай ліквідацыі няпісьменнасьці сярод прызыўнікаў 1909 г. нараджэньня і тых хто зрывае гэту справу прыцягнуць да адказнасьці, ЦК ЛКСМБ на першым сэкратарыяце павінен паставіць пытаньне аб злачынным маўчаньні галаўных атрадаў усебеларускага паходу, заслухаць іх інформацыю, як яны ажыцьцяўляюць пастанову ЦК ЛКСМБ аб усебеларускім паходзе за пісьменны прызыў.

Комсамольцы, ударнікі, юнкоры і „легкія кавалерыстыя“ выклік аб соцспаборніцтве, які робіць „Чырвоная Зьмена“ „Большевистскому Молодняку“ павінен мобілізаваць усіх нас па яшчэ больш упартую барацьбу за клясава-сьвядомае і пісьменнае папаўненьне.

Увазе камісіі выкананьня СНК БССР

Партыя паставіла перад рабочай клясай задачу—даць Чырвонай арміі клясава-сьвядомае пісьменнае папаўненьне. Гэта задача—вялікай палітычнай важнасьці. СНК СССР даў пэўную дырэктыву належным організацыям у справе практычнага і хутчэйшага ажыцьцяўленьня яе.

Але ўсё-ж такі ўдзел усіх без выключэньня организацый ад комсамолу да профорганізацыі недастатковы, тэмпы работы па ліквідацыі няпісьменнасьці сярод дапрызыўнікаў вельмі марудныя.

Па-нашаму, камісія выкананьня СНК БССР павінна праверыць, як выконваюцца пастановы СНК БССР аб ліквідацыі няпісьменнасьці сярод дапрызыўнікаў і да тых, што ігнаруе гэтыя пастановы, прыняць захады.

Агляд друку

ПА-ЎДАРНАМУ ЗА РАБОТУ

Прайшоў ужо месяц з часу апублікаваньня звароту Рэвваенсавету БВА да ЦК ЛКСМБ Зах АК УсеЛКСМ і да ўсяе працоўнае моладзі Беларусі і Заходняе вобласьці. Сколькі-ж часу прайшло з таго моманту, калі была апублікавана пастанова сэкратарыяту ЦК ЛКСМБ аб абвяшчэньні ўсебеларускага паходу за клясава-сьвядомае і пісьменнае папаўненьне. Але ня гледзячы на гэта да сёньняшняга дня як цэнтральны, так і раённы друк не ўключыўся у барацьбу за клясава-сьвядомае і пісьменнае папаўненьне.

Газэта „Савецкая Беларусь“ адмахнулася аднэй-двума заметкамі па пытаньню ліквідацыі няпісьменнасьці сярод прызыўнікоў 1909 году нараджэньня. „Звязда“, „Рабочий“ і інш цэнтральныя газэты зусім ні слова ні сказалі аб пісьменным прызыве.

„Палеская праўда“ пасьля зьмешчанай у „Чырвонай Зьмене“ заметкі аб „Змове маўчаньня“, толькі два-тры разы вышла з падборкамі аб ліквідацыі няпісьменнасьці сярод дапрызыўнікоў А „Палеская Праўда“, „Віцебскі Пролетары“ бабруйская газэта „Комуніст“ як газэты галаўных комсамольскіх атрадаў у паходзе вылучаных ЦК ЛКСМБ, павінны былі больш за іншыя газэты драцца за тое, каб з іх мясцовасьці не пайшоў у Чырвоную армію няпісьменны. Але нажаль гэтыя газэты раўняюцца па другіх газэтх якія з'ачынна маўчаць. Газэта „Віцебскі Пролетары“ абмежавалася зьмяшчэньнем на 4-й старонцы аб'явы Райваенкомату. Бабруйская раённая газэта „Камуніст“ дала да дня асвабаненьня Беларусі ад белапалякаў падборку аб „Чырвонай арміі“, але ніводным словам не сказала аб тым, што зараз неабходна рыхтавацца да прызыву, што перад бабруйскай раённай організацыяй комсамолу, як галаўным атрадам усебеларускага паходу за пісьменны прызыў, і усімі працоўнымі Бабруйскага раёну, стаяць ударныя, вялікай важнасьці задачы.

Шматтыражкі заводу „Пролетары“, „Чырвоная Вагранка“, заводу Ланцуцкага,—„Цягнік соцыялізму“ фабрыкі „Везувій“ — „Тракі“ ня гледзячы на то, што „Чырвоная зьмена“ пісала аб іх маўчаньні, усё яшчэ зусім не разгарнулі барацьбы за пісьменны прызыў.

Шматтыражка заводу „Комунаравец“ „Друкарская праўда“ і інш. шматтыражкі менскіх заводаў і фабрык таксама маўчаць. Аб насьценных газэтах і гаварыць няма чаго.

Такое становішча ў справе мобілізацыі грамадзкасьці на хутчэйшую ліквідацыю няпісьменнасьці прызыўнікаў з боку бальшавіцкага друку далей працягвацца ня можа. З гэтай яўна опортуністычнай недаацэнкай такой вялікай важнасьці задачы трэба нарэшце, пакончыць, Бальшавіцкі друк павінен загаварыць па пытаньню паходу за клясава-сьвядомы і пісьменны прызыў з уласьцівай яму бальшавіцкай мовай

Да прыходу папаўненьня 3-га рашаючага году пяцігодкі ў Чырвоную армію засталося менш 2-х месяцаў. За гэты вельмі кароткі тэрмін трэба нагнаць упушчанае, а гэта зрабіць яшчэ ня позна.

Трэба зараз-жа ўзяцца па-ўдарнаму за сыстэматычнае асьвятленьне паходу за мобілізацыю грамадзкасьці на пасьпяховае сканчэньне паходу, як на ўдарную політычную кампанію.

Толькі пры ўмове, калі ўсе газэты возьмуцца па-бальшавіцку за справу мобілізацыі грамадзкасьці, за клясава-сьвядомае і пісьменнае папаўненьне—мы з пастаўленай партыяй і Рэвваенсаветам задачай аб пісьменным папаўненьні, справімся.

Дык, возьмемся па-ўдарнаму за работу!

Адкрыты ліст „Большевистскому Молодняку“

Копіі: Рэволюцыйнаму Вайсковаму Савету БВА, Заходняму абласткому УсеЛКСМ і Цэнтральнаму Камітэту ЛКСМБ

Таварышы!

Перад ленінскім комсамолам стаіць вялізарная задача: даць Чырвонай арміі палітычна-сьвядомае і пісьменнае папаўненьне трэцяга. рашаючага. З кожным днём скарачаецца тэрмін да прызыву у РСЧА прызыўнікоў 1909 г. нараджэньня.

У выкананьні задач што стаяць перад гэтым прызывам, вялізарную ролю павінен адыграць наш бальшавіцкі друк—„колектыўны агітатар, колектыўны пропагандыст, колектыўны організатар“.

Мы азнаёміліся з матар'яламі, якія вы друкавалі на сваіх старонках і пераканаліся ў тым, што вы дрэнна змагаецеся за палітычна-сьвядомае і пісьменнае папаўненьне РСЧА.

Сапраўды: на старонках вашай газэты за май месяц гэтага году было зьмешчана літаральна дзесяць радкоў аб вялізарнай важнасьці задачы—„барацьбе за пісьменны прызыў („БМ“, № 106 ад 10 мая). У падборцы, прысьвечанай барацьбе, за вобласьць суцэльнай пісьменнасьці“ былі гэтыя дзесяць радкоў, якія між іншым, апавяшчалі „наш лёзунг: кожны прызыўнік 1909 году нараджэньня павінен быць пісьменным“. Вы кінулі гэты лёзунг, лёзунг які даў правільную установку барацьбе за пісьменны прызыў, але не па баявому пачалі яго ажыцьцяўляць.

7-га чэрвеня („БМ“, № 130) вы зьмясьцілі толькі дзьве нататкі пра ліквідацыю няпісьменнасьці і малапісьменнасьці сярод прызыўнікоў. Гэтыя дзьве нататкі зноў-жа гавораць аб тым што „Большевистский молодняк“ не разгарнуў работы, не мобілізаваў сваю юнкорскую армію на выкананьне гэтай задачы (адна нататка падпісана брыгадай „ЗКП“ і Наркамасьветы,—другая—юнкорам).

Адозва Рэволюцыйнага Вайсковага Савету БВА да комсамоліі Савецкай Беларусі і Заходняй вобласьці (вы зьмясьцілі яе 18-га чэрвеня у № 139) паставіла перад комсамолам рад конкрэтных задач і заклікала яго (комсамол) на рашучую барацьбу за політычна сьвядомы і пісьменны прызыў. У „шапцы“ над адозвай вы пісалі „няпісьменны прызыўнік—дакор для комсамолу“. У гэтыя дні вы не пераключыліся зараз-жа на выкананьне задач пастаўленых перад вамі РВС БВА і толькі 28-га чэрвеня зьмясьцілі дзьве заметкі з месц аб стане ліквідацыі няпісьменнасьці сярод прызыўнікаў. У гэтым-жа нумары („БМ“ № 147) вы зьмясьцілі пастанову бюро Заходняга абкому УсеЛКСМ, у якой зазначаецца, „з 25-га чэрвеня па 25-е верасьня абвясьціць па абласной комсамольскай організацыі ударны трохмесячнік у перыод якога сіламі комсамолу ліквідаваць на 100 проц. няпісьменнасьць і малапісьменнасьць сярод прызыўнікоў 1909 году“.

Такім чынам, мы ўважліва перагарталі комплект „Большевистского молодняка“ за май-чэрвень і пачатак ліпеня месяцаў і акрамя пералічаных вышэй матар'ялаў, нічога больш не знайшлі на старонках вашай газэты.

Таварышы з „Большевистского молодняка“! Вы падкачалі. Вам патрэбна неадкладна ўзяцца за баявое разгортваньне барацьбы за політычна-сьвядомае і пісьменнае папаўненьне РСЧА, за баявую мобілізацыю комсамольцаў, культурнай арміі і усёй пролетарскай грамадзкасьці на справу рэалізацыі адозвы РВС БВА.

Мы напамінаем вам трэці пункт пастановы бюро Заходняга абласнога камітэту УсеЛКСМ, прынятай у адказ на адозву РВС БВА: „Большевистскому молодняку“ праз організацыю масавай пераклічкі райорганізацый разгарнуць паход комсамольскай організацыі за ліквідацыю няпісьменнасьці і малапісьменнасьці сярод прызыўнай моладзі. Кожную дзесяцідзёнку на старонках „БМ“ асьвятляць ход праверкі выкананьня пастановы бюро абкому УсеЛКСМ аб ліквідацыі няпісьменнасьці і малапісьменнасьці сярод прызыўнікаў“.

Мы напамінаем вам гэтую баявую задачу, пастаўленую перад вамі абкомам УсеЛКСМ і заяўляем, што вы яе выконваеце далёка не па-баявому.

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!
Большевистский Молодняк
Ежедневная газета раб.-кр. молодежи. Орган Западного Обкома ВЛКСМ

Вы у сваёй рабоце павінны дабіцца неадкладнага пераломў.

Мы выклікаем вас на соцыялістычнае соцспаборніцтва на лепшае выкананьне задач, пастаўленых перад вамі РВС і комсамолам аб політычна-сьвядомым і пісьменным папаўненьні РСЧА.

Аб тым, як „Чырвоная зьмена“ змагаецца за пісьменны прызыў, як яна выконвае задачы паходу за клясава-пісьменны прызыў 3-га рашаючага абвешчанага ЦК ЛКСМБ—судзіце самі; мы ведаем, што мы яшчэ ня ўсё зрабілі для выкананьня гэтай важнейшай задачы.

„Чырвоная зьмена“—орган ЦК-ЛКСМБ, для баявога, сапраўды комсамольскага выкананьня задач, пастаўленых у адозьве РВС БВА і ўдарнага правядзеньня паходу за клясава-сьвядомы і пісьменны прызыў, абвешчаны ЦК ЛКСМБ, абавязваецца:

—Стварыць усебеларускі сквазны „чырвоназьменаўскі“ кантроль па паходу за клясава-пісьменны прызыў.

— Правесьці ўсебеларускі рэйд трохтысячнай арміі ўдарнікаў „чырвоназьменаўцаў“ па праверцы выкананьня ўзятых на сябе абавязкаў ЦС АСОАВІЯХЭМУ, ЦС „ПН“, комсамольскімі і іншымі організацыямі па паходу за клясава-пісьменны прызыў.

— У газэце стварыць чорную і чырвоную дошку па паходу.

— Шырока ўжыць мэтод буксіру ў ліквідацыі няпісьменнасьці і малапісьменнасьці сярод прызыўнікаў.

— Паказаць у бліжэйшыя дні ўва ўсёй паўнаце вялізарную важнасьць для Чырвонай арміі атрыманьня клясава сьвядомага і пісьменнага папаўненьня (шлях нарысаў, вершаў і інш.)

— Не радзей, чым раз у пяцідзёнку зьмяшчаць на старонках газэты матар'ялы паходу.

— Мы прапануем абраць арбітрам у соцыялістычным спаборніцтве Рэволюцыйны Вайсковы Савет БВА.

Тэрмінова паведамляйце нам аб прыняцьці нашага выкліку і сваіх практычных мерапрыемствах па рэалізацыі задач, стаячых перад намі.

З комсамольскім прывітаньнем:
„Чырвоная Зьмена“.

Менск, 14-VII-31 г.

Лёс 8-мі нэграў перададзены вярхоўнаму суду штату Алабамы

Масавымі протэстамі і хваляй пролетарскага абурэньня вырвем асуджаных на сьмерць юных пролетараў

Пакараньне адкладзена

19 ліпеня павінна было адбыцца пакараньне сьмерцю 8 нэграў у штаце Алабама—ПАЗШ.

Выканком МОПР'у паведамляе, што з прычыны энэргічнай кампаніі пратэсту, праведзенай ва ўсім сьвеце, і з прычыны намаганьняў амэрыканскай сэкцыі Мопру, якая падала касацыйную скаргу ў Вярхоўны Суд штату Алабама, пакараньне сьмерцю адкладзена да разгляду касацыйнай скаргі.

Протэсты чырвонаармейскіх частак

ТЫФЛІС. 12. Шмат палкоў Чырвонай арміі далучыліся да протэсту супроць прысуду рыхтуючайся да расправы на электрычным прэсьле над нэграмі—рабочымі ў Амэрыцы. Артылерыйскі полк у адказ на рыхтуючаеся пакараньне пастанавіў уцягнуць усіх ваеннаслужачых у рады МОПР'у.

Нарастаньне рэволюцыйнага руху падрывае ўстоі фашысцкай дыктатуры ў Польшчы

Паліцыя ўжывае газавыя і сьлезатачывыя бомбы

ВАРШАВА. 11. Дзень беспрацоў'я 10-га ліпеня адзначаны шматлікімі крывавымі сутычкамі беспрацоўных з паліцыяй. Самыя моцныя хваляваньні мелі месца ў Хэльмне (Полацкае ваяводзтва). Перад памяшканьнем магістрата адбылася дэмонстрацыя, у якой удзельнічала каля аднэй тысячы беспрацоўных, якія спрабавалі разграміць магістрат. Паліцыя пусьціла ў ход газавыя і сьлёзатачывыя бомбы і бгнястрэльнае аружжа. Адзін з дэмонстрантаў забіты і некалькі чалавек паранена. Беспрацоўныя сталі закідваць паліцэйскіх каменьнямі, параніўшы некаторых з іх. У ліку раненых—камандзір паліцэйскага атраду. Затым дэмонстранты пачалі граміць крамы з мяснымі прыпасамі. Разгромлены таксама два магазыны з аружжам. Мясцовая паліцыя нічога не змагла зрабіць. На грузавіках і мотоцыклах падасьпелі паліцэйскія з Торну і іншых суседніх гарадоў. Сумесна з імі прыехалі таксама прадстаўнікі ваяводзтва з цэнтральных „органаў небясьпекі“. Хваляваньні працягваліся да позьняга вечару. Арыштаваныя перавезены ў Торн. У турме знаходзіцца звыш 20-ці чалавек „зачыншчыкаў“. Шматлікія крамы, якія разгромлены вучасьнікамі галоднай дэмонстрацыі, яшчэ і сёньня забіты дошкамі. Дэмонстрацыі беспрацоўных мелі месца таксама ў морскім порце—ў Гдыні. У Варшаве, ня гледзячы на агульную мобілізацыю паліцыі, адбыліся дэмонстрацыі і сутычкі ў рабочых кварталах, а таксама перад турмой „Павіяк“. У дэмонстрацыі рабочых на плошчы „Жалезнай брамы“ прынялі ўдзел некалькі сотен жанчын.

Адказны рэдактар МІХ. ПЛАТАЎ.

Друкарня імя тав. Сталіна.

Галоўлітбел № 599